

تجارب بیماران تحت دیالیز در خصوص آموزش به بیمار: یک مطالعه تحلیل محتوای کیفی

مصطفی طاهری^۱، فاطمه بیابانی^۲

^۱ گروه مراقبت‌های ویژه و اورژانس، دانشکده پرستاری و مامایی زنجان، دانشگاه علوم پزشکی زنجان، زنجان، ایران

^۲ دکتری پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران

خلاصه

مقدمه و هدف: بیماران نارسایی مزمن کلیه برای درمان خود می‌توانند از چندین روش درمانی جایگزین کلیه با توجه به شرایط خود و با

تصمیم‌گیری مشارکتی (مشارکت خود بیمار، خانواده و پزشک) بهره‌مند گردند. این مطالعه به جهت بررسی تجارب دیالیز صفاقی در خصوص

اطلاعات داده شده به آنها توسط پرسنل درمان در ابتدا و حین درمان انجام شد.

روش کار: در این مطالعه کیفی ۱۸ بیمار تحت دیالیز صفاقی ساکن در چهار استان ایران مشارکت نمودند. روش نمونه‌گیری از نوع هدفمند

بود و داده‌ها با مصاحبه نیمه ساختار یافته انفرادی جمع‌آوری شد. روش تحلیل کیفی از نوع محتوای مرسوم و با کمک نرم‌افزار

۱۰ MAXQDA بود.

یافته‌ها: تحلیل متن مصاحبه‌ها منجر به ظهور سه طبقه اصلی شد: طبقه اول که تحت عنوان "فقر اطلاعاتی" شامل دو زیر طبقه "

دسترسی محدود به منابع موثق و نیاز آموزشی برآورده نشده"، بود طبقه دوم تحت عنوان "تمایل به ارتقاء سلامت" که شامل دو زیر طبقه

"درک اهمیت سواد سلامت و انگیزه یادگیری" و در نهایت طبقه سوم تحت عنوان "سبکهای جستجوگری" بود که این طبقه نیز خود شامل

سه زیر طبقه تحت عنوان "طبقه سبک بی‌تفاوتی؛ سبک عطش اطلاعاتی و سبک اجتنابی بود"

نتیجه‌گیری: در نظر گرفتن تمام عوامل، یعنی عوامل و شرایط بیمار به همراه فرهنگ منطقه و توجیه بیمار و در صورت نیاز خانواده وی با

توجه به ماهیت مزمن بیماری و درگیر بودن همیشگی اعضای خانواده بیمار در این فرایند، دادن اطلاعات کافی و موثق و ایجاد دسترسی باز به

این اطلاعات برای بیمار و خانواده بایستی وجود داشته باشد. در این راستا، تصمیم‌گیری مشارکتی بهترین، موثرترین و رضایت بخش‌ترین

حالت ممکن از انواع تصمیم‌گیری برای بیمار خواهد بود.